

Bortset fra en meget beskeden gruppe, som kun arbejder få timer, sænkes marginalskatten for alle lønmodtagere. Der er dog betydelige forskelle i ændringens størrelse. Personer med indkomster i intervallet 313.000-334.000 får et fald på knap 20 pct. mens personer med små indkomster kun får et beskedent fald.

På grund af den ændrede behandling af kapitalindkomst og de ændrede fradragsregler er det vanskeligere at lave tilsvarende beregninger for gennemsnitskatten på løn. Samlet vil der dog være tale om et betydeligt fald i personbeskattningen.

Til brug ved vurdering af skatteomlægningskonsekvenser for arbejdsudbuddet benyttes to begreber – arbejdsudbuddets indkomstelasticitet og arbejdsudbuddets substitutionselasticitet.

*Substitutionselasticiteten*, der også kaldes den kompenserede lønelasticitet, viser hvor mange pct. arbejdsomængden ændres ved en stigning på 1 pct. i timelønnen efter skat, hvis indkomståndringen neutraliseres.

*Indkomstelasticiteten* viser, hvor mange pct. arbejdsomængden ændres ved en stigning i nettoindkomsten på 1 pct. for uændret marginal nettotimeløn, dvs. rensset for substitutionseffekt.

Der er en betydelig empirisk usikkerhed omkring størrelsen af disse elasticiteter, jf. *Arbejde og service*, Regeringen, januar 1999, side 72-75. I danske undersøgelser har det vist sig, at de estimerede elasticiteter bliver større, når man inddrager ledige i undersøgelsen samt overarbejde og bijob. Inddragelsen af disse to arbejdstidskomponenter kan mere end fordoble estimaterne.

De estimerede elasticiteter afhænger altså i høj grad af, hvilket datamateriale, der anvendes og hvilken model, der estimeres på. I hovedparten af de hidtidige danske undersøgelser fremgår det dog, at substitutionselasticiteten for mænd generelt ligger på omkring 0,05-0,2. For kvinder er estimationerne af substitutionselasticiteten mere spredte. I nogle af undersøgelserne ligger de på linie med mændenes, mens de i andre undersøgelser har væsentligt højere substitutionselasticitet. Udenlandske undersøgelser tyder på virkninger af samme størrelsesorden.

De estimerede indkomstelasticiteter er mindre spredte. Mændenes ligger på omkring -0,05.

For kvinderne er der igen lidt større spredning. Bort set fra én af undersøgelserne, ligger de dog numerisk lidt højere end mændene med et gennemsnit omkring -0,10.

Det skal understreges, at der her er tale om gennemsnitselasticiteter. Empiriske undersøgelser tyder på, at substitutionselasticiteten er væsentligt lavere for højtlojnedede end for gennemsnittet af beskæftigede, jf. f.eks. *Arbejde, incitamenter og ledighed*, kapitel 8, Rockwool Fondens Forskningsenhed, 1999.

Det bør ligeledes bemærkes, at empiriske undersøgelser af arbejdsudbudselasticiteter foretages ud fra observationer af beskedne ændringer af marginalskatter. Det er således meget usikkert, om estimerede elasticiteter kan anvendes til at vurdere virkningerne af markante ændringer af marginalskatter, da der i sådanne tilfælde kan forventes en vis ikke-linearitet med hensyn til virkningerne på arbejdsudbuddet. Det vil gælde, at virkningerne på arbejdsudbuddet vil aftage ved markante reduktioner af marginalskatten, og den samlede virkning på arbejdsudbuddet vil derfor blive lavere end elasticiteterne angiver.

Det skal endelig understreges, at aftaler mellem arbejdsmarkedets parter om den normale ugentlige arbejdstid og den årlige ferie, har en væsentlig indflydelse på den gennemsnitlige arbejdstid og at virkningerne af ændret marginalskat kun har indirekte betydning for disse beslutninger.

Der er således ikke belæg for at fastsætte størrelsen af elasticiteterne med andet end stor usikkerhed.

Tabel 2 illustrerer skatteomlægningsens mulige virkning på arbejdsudbuddet under forskellige antagelser om elasticiteternes størrelse og struktur. En faldende struktur angiver, at elasticiteten antages at falde med indkomsten, mens en konstant struktur angiver, at elasticiteten er den samme for alle indkomstgrupper. For ikke at komplicere illustrationen unødigt benyttes en samlet elasticitet, der både tager højde for indkomst- og substitutionseffekten.

Tallene i tabellen skal tolkes som mulige langsigtsvirkninger. Der er betydelige barrierer på arbejdsmarkedet, som gør at kortsigtsvirkningen må forventes at blive væsentligt mindre.